

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКУ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ БРАТСЬКОГО РАЙОНУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Ткачук А.В. здобувач вищої освіти
Миколаївський національний аграрний університет**

Однією з сучасних проблем сільськогосподарського виробництва, особливо півдня України, є прогресуюче зниження родючості ґрунтів внаслідок недостатнього застосування органічних і мінеральних добрив, у першу чергу азотних, а також порушення сівозмін через перенасичення посівів соняшником.

Хіміко-техногенна інтенсифікація вирощування цієї культури забезпечує високі врожаї насіння, але з іншого боку, інтенсивне використання агрохімікатів підсилює процеси забруднення агроecosystem і деградацію гумусу – основи ґрунтової родючості. Найбільш вдале вирішення

проблеми полягає в ефективному й раціональному використанні біологічного потенціалу ґрунту [2].

Актуальність проблем охорони навколишнього середовища з кожним десятиріччям підвищується. Продукція, що виготовляється, а також сама виробнича система будь-якого рівня є потенційним джерелом забруднення довкілля. Останнім часом дедалі більше зростає значення показників екологічності під час сертифікації та оцінювання конкурентоспроможності продукції та підприємств на всіх стадіях їх життєвого циклу. Ці обставини зумовили виокремлення зі стадій конструкторської та технологічної підготовки виробництва функцій екологічної експертизи нових виробів та технологій, а також виробничих процесів, що відбуваються на підприємстві[5].

Багато науковців переймаються проблемою реалізації екологобезпечної сільськогосподарської продукції та практичних аспектів екологобезпечного виробництва соняшнику займаються відомі вітчизняні вчені економісти: В.І. Бойко, В.М. Лисогор, А.В. Мельник та інші. Велика кількість досліджень і численні публікації пов'язані з питанням функціонування ринку насіння соняшнику та продуктів його переробки. Більш глибоко досліджують підвищення урожайності й якості насіння, дотримання сівозмін, скорочення втрат соняшнику на стадіях збирання та переробки, експорту насіння, попиту на продукцію. Важливе значення мають ціноутворення, маркетингова політика, впровадження нової техніки і технології [1].

Галузь рослинництва є базовою складовою сільськогосподарського виробництва Братського району та займає особливе місце в економіці і формування експортного потенціалу держави.

Таблиця 1 Валовий збір соняшнику в аграрних підприємств
Миколаївської області*

Показник	Валовий збір, тис.т						
	2015 р.	%	2016 р.	%	2017 р.	%	2017р. у % до 2016р.
Братський район	39,75	4,2	49,42	4,3	51,30	5,9	103,8
Миколаївська область	938,7	100,0	1162,3	100,0	875,8	100,0	75,35

*Джерело: Розраховано за даними державної служби статистики України

Рослинна галузь традиційно є провідною галуззю розвитку аграрного сектору Братського району, чому сприяють вигідне територіально – економічне розміщення та ґрунтово– кліматичні умови, сільськогосподарські угіддя займають майже 90% усієї площі земельного фонду і складають 100,6 тис. га, із них 88,4 тис. га – рілля.

Технічна група культур становила 32,7 тис.га, питома вага соняшника складає 93,9%.

Таблиця 2 Індекси цін реалізації продукції сільського господарства
сільськогосподарськими підприємствами*

(відсотків до попереднього року)

	2009р.	2010р.	2011р.	2012р.	2013р.	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.
Продукція сільського господарства	107,5	140,6	118,5	111,0	86,5	133,9	170,4	115,0	98,8
Продукція рослинництва	107,8	143,2	118,8	110,0	84,5	135,0	171,9	115,1	99,1
Соняшник	145,9	159,3	110,0	107,6	83,0	131,7	194,0	115,9	100,9

*Джерело: Розраховано за даними державної служби статистики України

Індекси цін реалізації продукції сільського господарства сільськогосподарськими підприємствами з 2015 року мають тенденцію до зменшення. Найбільший індекс ціни від реалізації соняшнику становить 194,0% у 2015 році.

Насіння соняшнику користується сталим попитом, що доводить його високу ліквідність. Виробництво даної культури є досить рентабельним для сільськогосподарських товаровиробників і не потребує значних додаткових

затрат. Саме тому все більшого значення набуває науково обґрунтоване дотримання сівозміни у процесі вирощування соняшнику.

Євроінтеграція екологічної політики є одним із ключових стратегічних шляхів сприяння збалансованому екологічно безпечному розвитку виробництва, оскільки така інтеграція створює відповідні умови для узгодження екологічної політики з галузевими політиками, досягнення скоординованості на різних рівнях прийняття рішень і забезпечення прозорості та участі громадськості у формуванні та реалізації екологічної політики.

Список використаних джерел

1. Дяченко О.В. Шляхи підвищення урожайності соняшнику в умовах сучасних інтеграційних процесів України [Електронний ресурс]. – режим доступу: www.nbuv.gov.ua

2. Жигало В.С. Виробництво зернових та олійних культур в Україні: проблеми та перспективи в умовах світової продовольчої кризи / В.С. Жигadlo, О.В. Сікачина; за ред. В. Артюшина. – К.: Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки ПРООН, 2011.

3. Огляд ринку олійних культур: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agrobiz.net/news1.php?news=oglyad-rinku-oliynih-kultur---uak>

4. Офіційний сайт Державної статистики України // www.ukrstat.gov.ua.